

Ormio, Kukkian helmi

TUOMO KUITUNEN

Luokanopettaja, emeritus

Kukkian Luontokeskus

luopioistenkasvisto.fi

Ormio – Kukkian helmi

Kasvin historiaa, nykyisyyttä ja tulevaisuutta

Tuomo Kuitunen, 6.6.2026

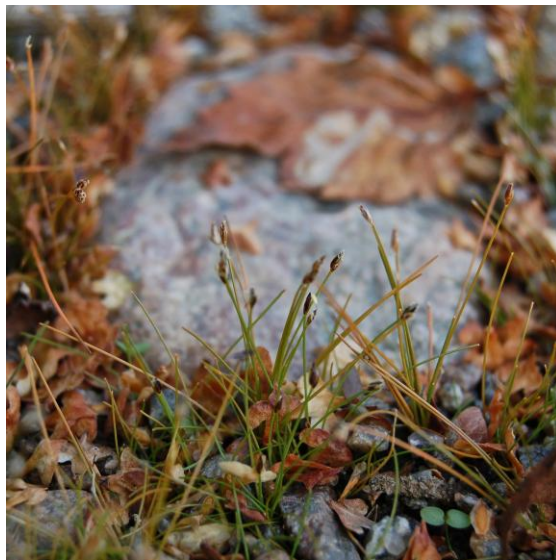
Ormio

(*Pilularia globulifera*)

- Vesisaniainen
- Löydetty 1933
- Ainoa esiintymä Suomessa
- Rihmamainen, n. 1 mm paksu, suikertava, lehdet 5 - 15 cm pitkät
- Kasvaa rannasta 2 m:n syvyyteen
- Varma tuntomerkki on kärjen kiertyminen saniaismaisesti

Rantaleinikki

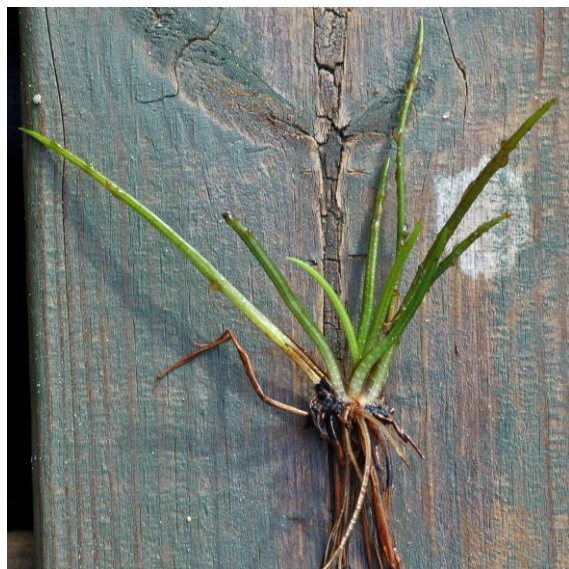
Hapsiluikka

Järviraani

Äimäruoho

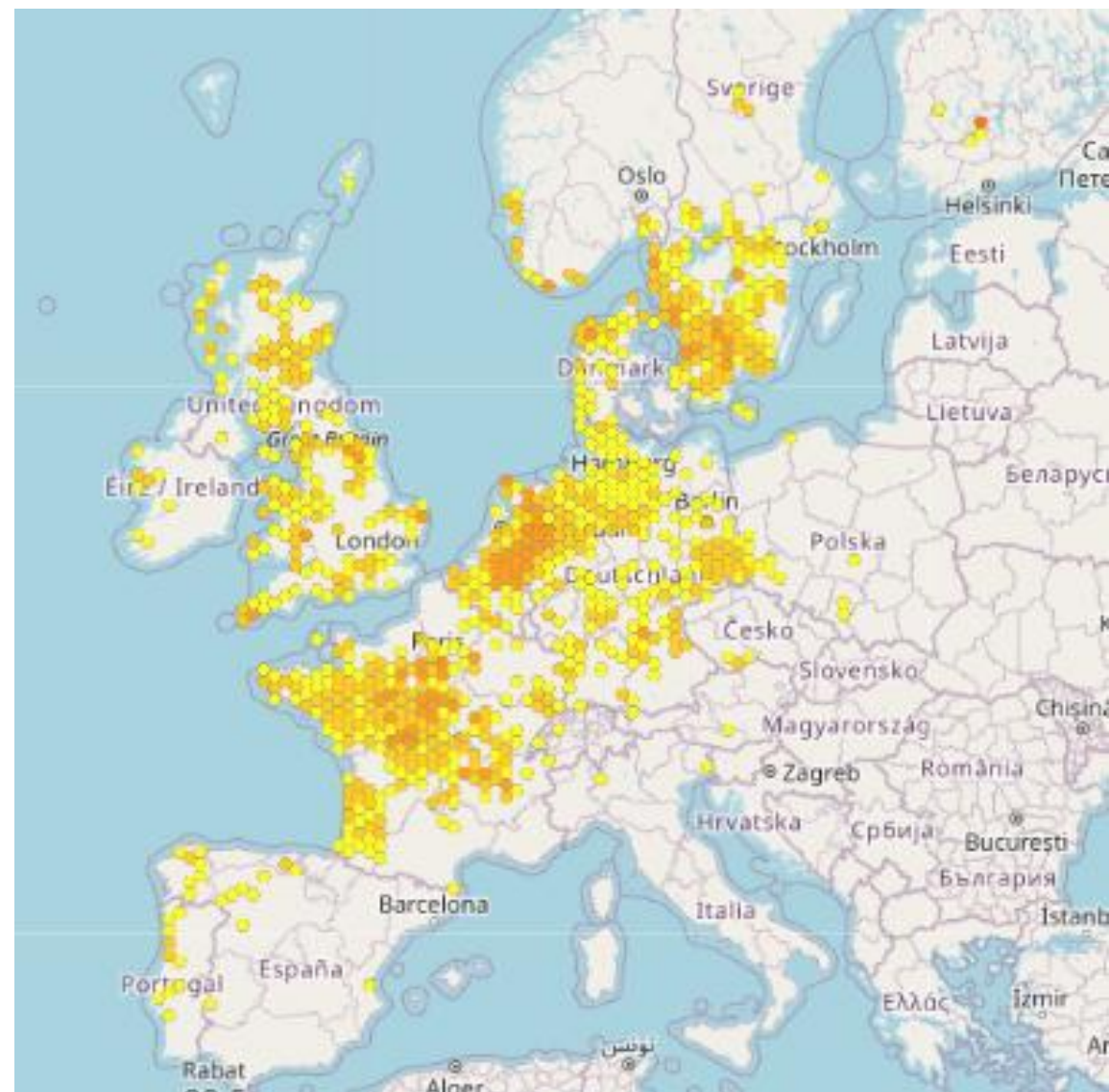
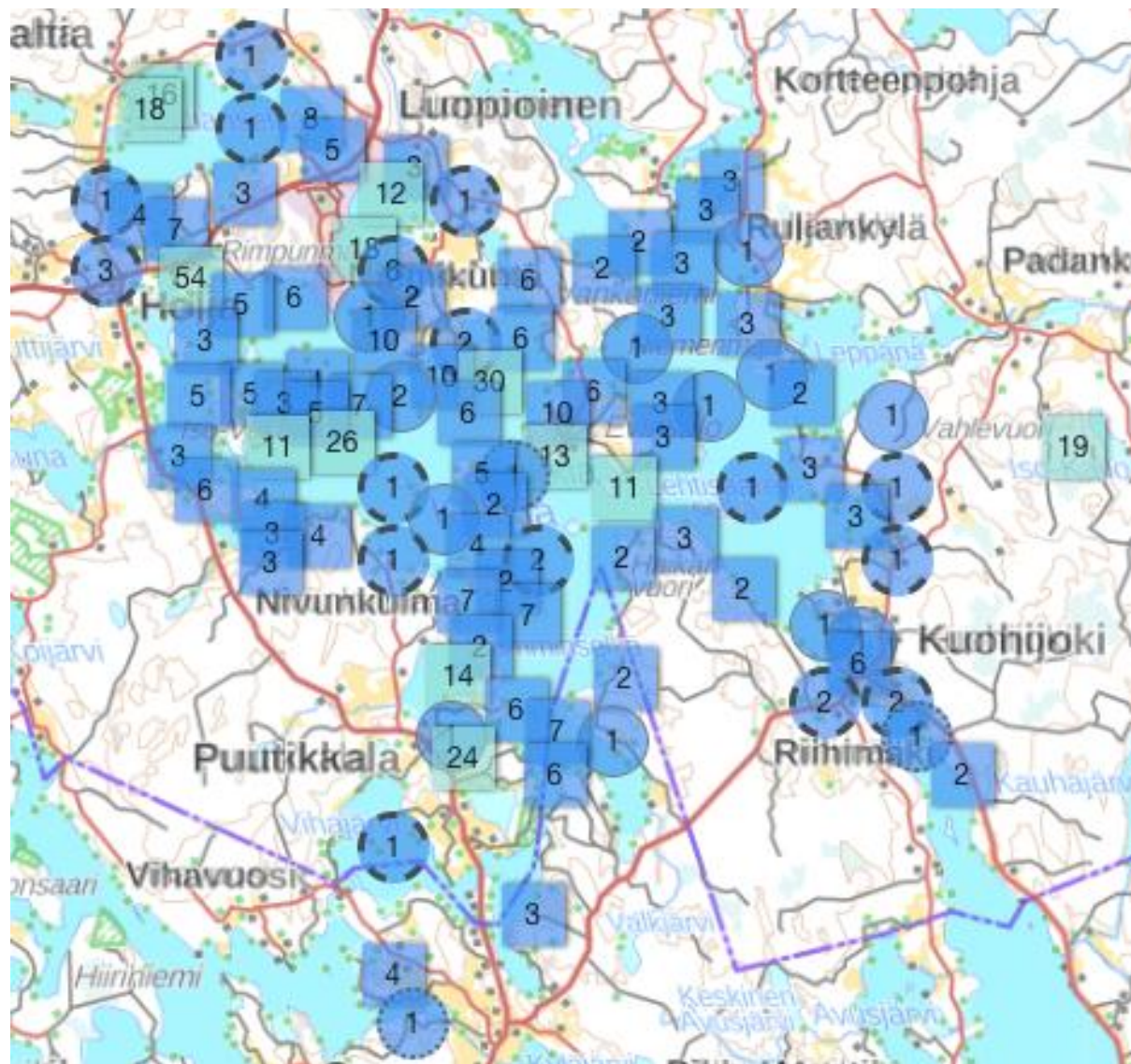
Tummalahnaruoho

Vesikasveja, joihin ormion voi sekottaa.
Kasvavat kaikki Kukkialla ja ovat järviraania lukuunottamatta yleisiä.
Nämä lajit ovat myös ormion yleisimpiä seuralaislajeja nuottaruohon lisäksi.

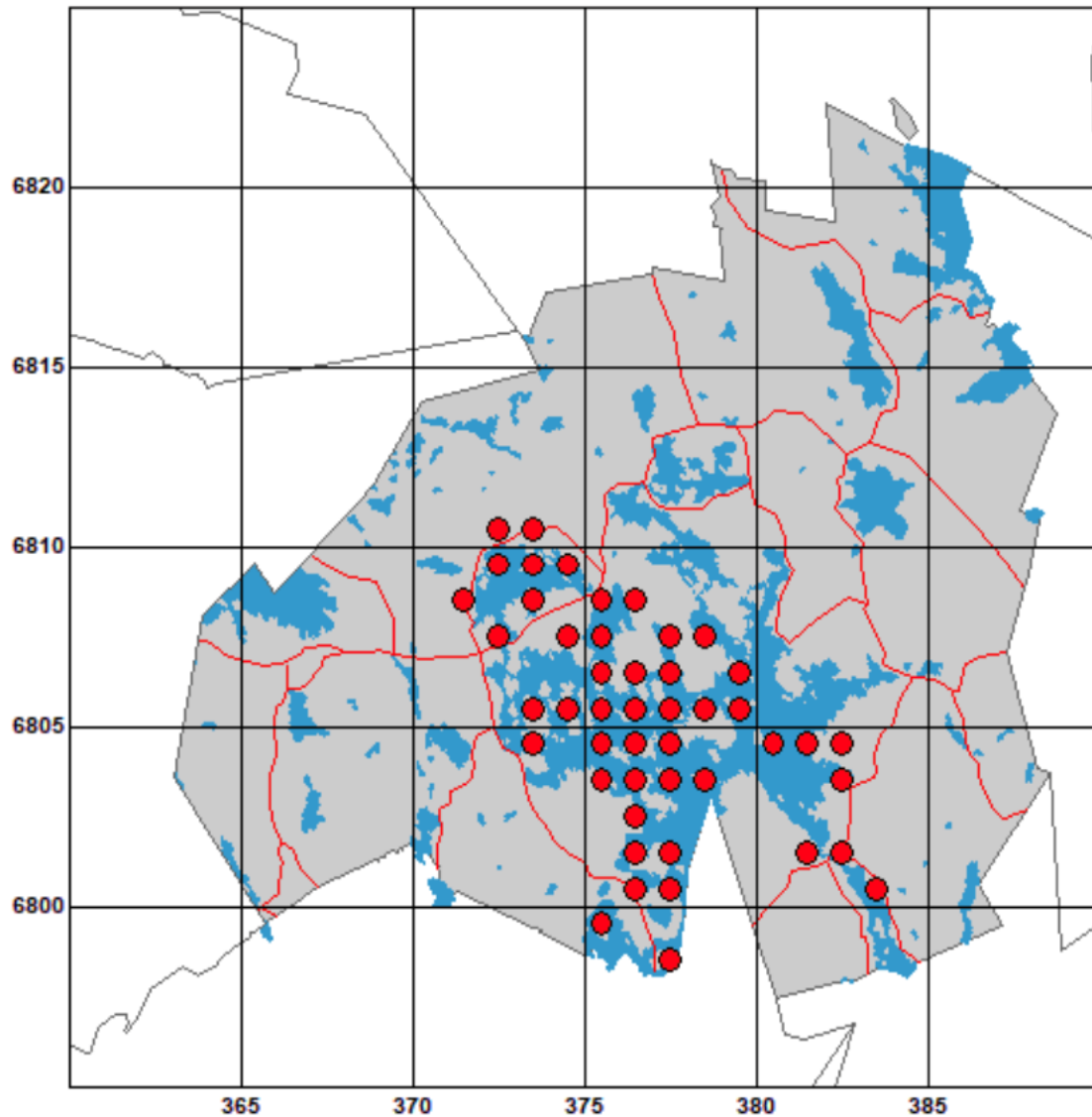

Vaalealahnaruoho

Ormion levinneisyys

Pilularia globulifera

Luopioisten kasvisto on koottu vuosien 1985 - 2017 aikana.

Kartta osoittaa tänä aikana löydetyt kasvustot Kukkian alueelta.

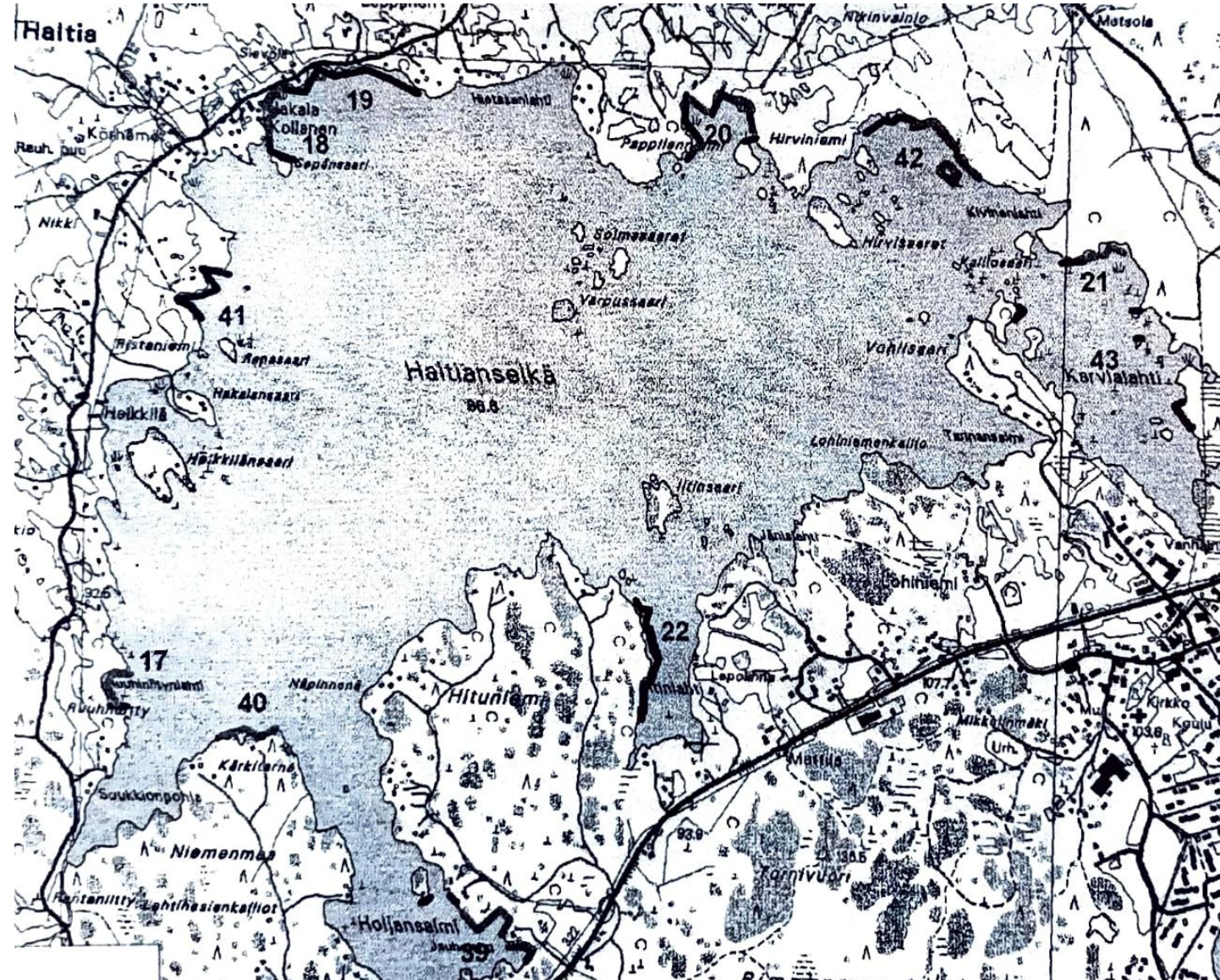
Kartasta ei voi nähdä kasvin tämänhetkistä yleisyyttä.

Ormion tutkimushistoria

Ormiosta tehdyt tutkimukset

- Löytäjä 1933: Puutikkala
- Mäkirinta 1978: koko Kukkia
- Kettunen 2000: koko Kukkia
- Aro, Pippingsköld, Syväranta 2023: Itäinen Kukkia + Rihanselkä

Ormion kasvualueita Kettusen tutkimuksen mukaan Haltialla

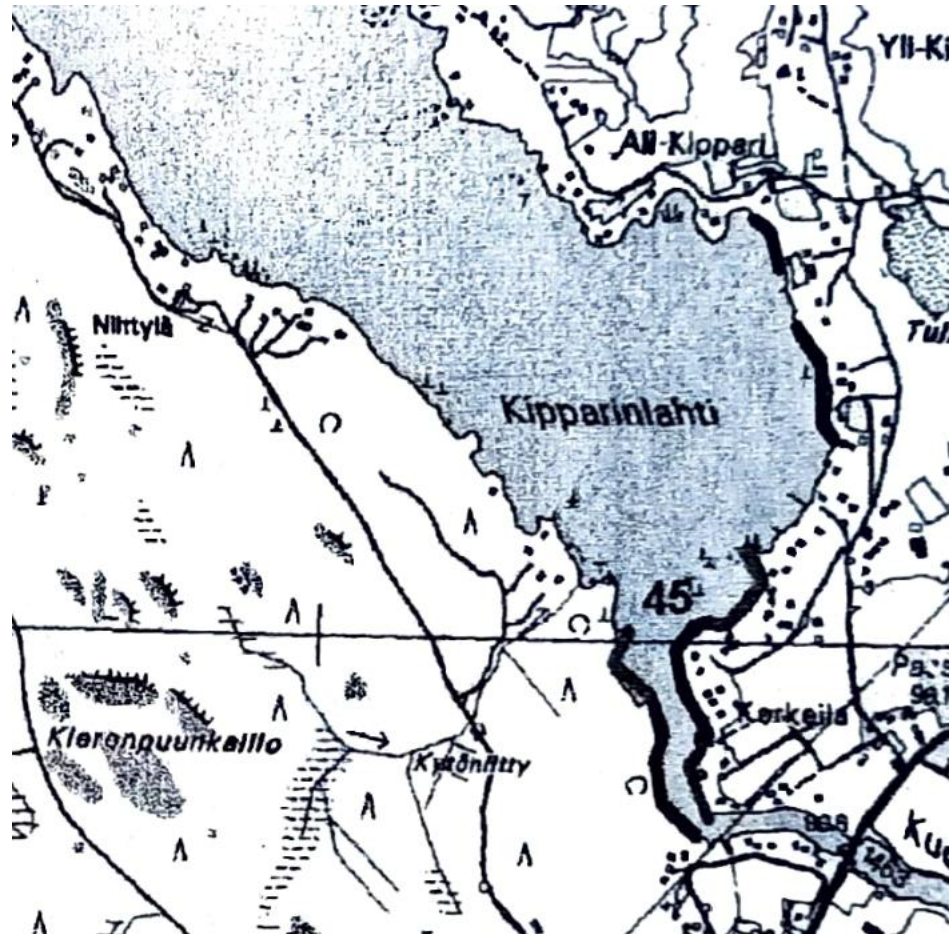
Ormion uhanalaisuus

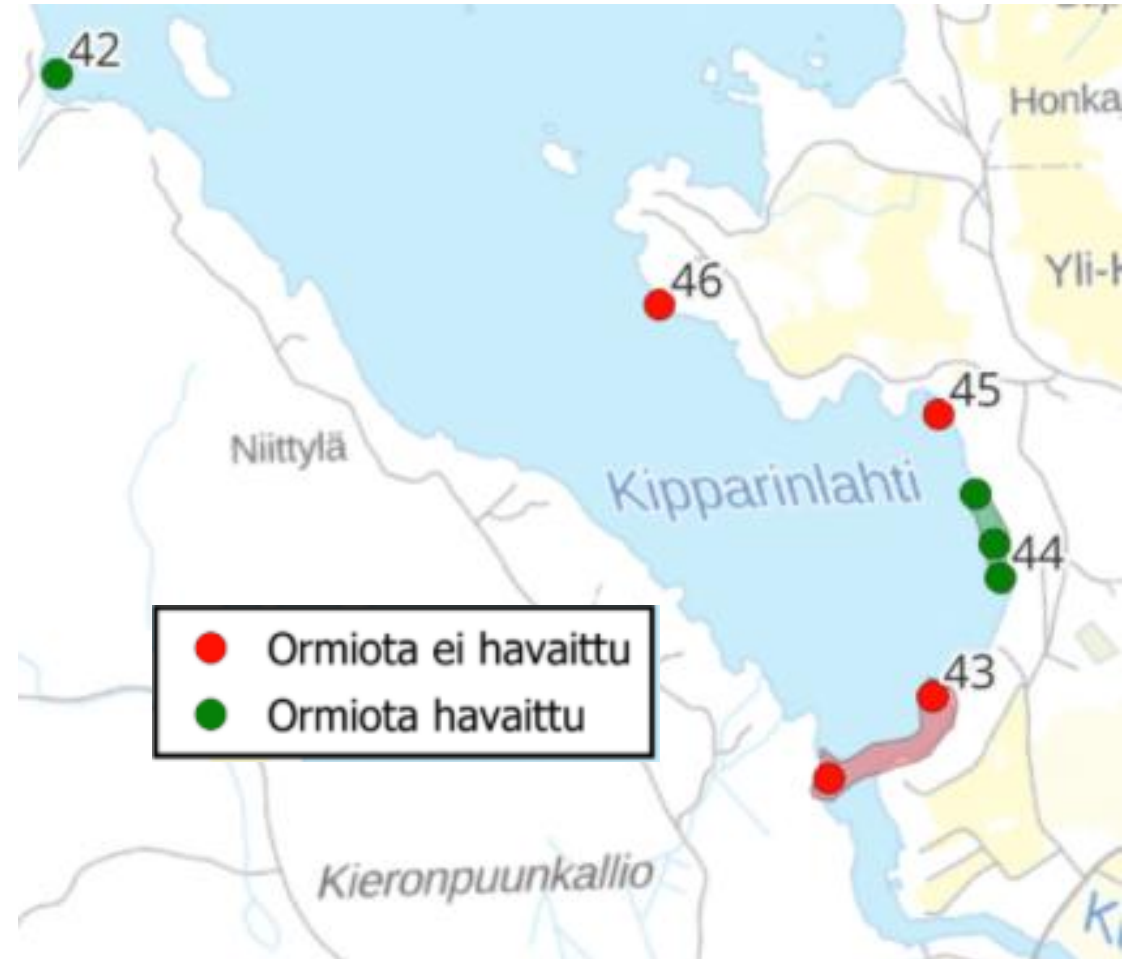
Ormio on luokiteltu 2019-selvityksessä erittäin uhanalaiseksi (EN) lajiksi Suomessa.

- Esiintyy vain Kukkia-järvessä
- Lisääntyy täällä vain suvuttomasti
- Veden tummuminen
- Vieraslajien vaikutus
- Kasvustojen taantuminen
- Rantarakentaminen

Ormion kasvustojen muutos

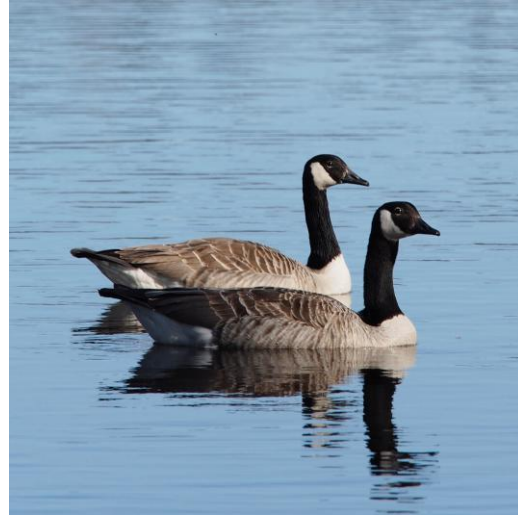

Vuonna 2000

Vuonna 2023

Ormion uhat

Vieraslajit:

- Vesirutto
- Täplärapu
- Kanadanhanhi

Muita uhkia:

- Veden tummuminen
- Mikrobit
- Veden limottuminen
- Rannan umpeenkasvu

Vesirutto
(*Elodea canadensis*)

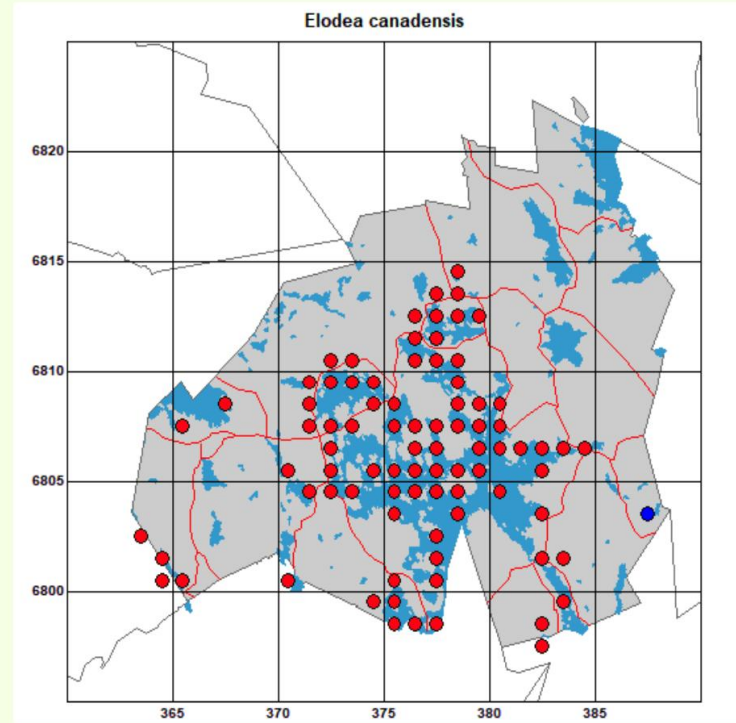
LC

[Lajit: suomi](#)

[Lajit: tieteellinen](#)

[Ohje](#)

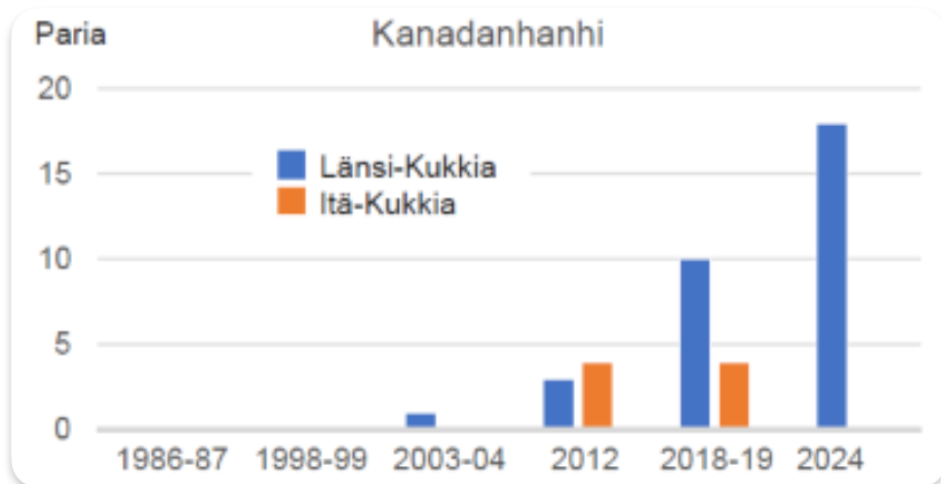
Päivitys: 1.2.2016

Vesirutto on alueella yleinen vesikasvi.

Se kasvaa ravinteisissa mutapohjaisissa ja matalissa järvissä muiden vesikasvien joukossa. Se saattaa olla tällaisilla paikoilla hyvinkin runsas, mutta ei ole missään muodostunut alueen valtakasviksi.

Vesirutto on laajentanut kasvualuettaan koko ajan ja yleistynyt selvästi kartoitusajan aikana.

Linnun nopea lisääntyminen aiheuttaa ranta-veden samentumista ja irrottaa kasvustoja pohjasta. Lintu syö vesikasveja.

Täpläräpuu alettiin istuttaa vesistöihin v. 1967. Nyt se on syrjäyttänyt alkuperäisen jokiravun lähes kokonaan.

Ormion tulevaisuus

Onko ormion tulevaisuus kuvan kaltainen? Siinä levät ja mikrobit peittävät kasvillisuutta, pohja on karikkeeseen kattama ja muu kasvillisuus tunkee ormion päälle.

Mitä voimme tehdä?

1. Seuranta esiintymistä
2. Torjua vieraslajeja
3. Pitää Kukkia puhtaana
4. Estää tummumista

Mitä itse voit tehdä?

1. Etsi kasvupaikkoja
2. Ilmoita niistä
3. Huolehdi kasvustosta
4. Vältä turhaa rantarakentamista

info@luopioistenkasvisto.fi

